

การบริหารงานข่าววิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์
ที่มีผลต่อการทำหน้าที่สื่อสาธารณะ

วีระยุทธ วิริยะสัจจะจิตร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานิเทศศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
พ.ศ. 2556

**Administration of ThaiPBS' Online Radio News Program
And Task of Being a Public Broadcaster**

Veerayuth Viriyasatjajitr

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of master of Communication Arts
Faculty of Communication, Dhurakij Pandit University**

2013

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย และมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ที่สนับสนุนทุนการศึกษาในระดับปริญญาโทของข้าพเจ้า นำมาซึ่งแรงผลักดันให้จัดทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้ โดยได้รับการสั่งสอนเป็นอย่างดี ดร.โสภัทร นาสวัสดิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตลอดจนความรู้ที่ได้รับจากคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทั้ง 3 ท่าน ได้แก่ รองศาสตราจารย์ ดร.อุษา บึกกิ้นส์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัสวิน เนตรโพธิ์แก้ว และที่ขาดไม่ได้คือ รองศาสตราจารย์ ดร.กุลทิพย์ ศาสตรระจิก ที่ชี้ทางสว่างและสละเวลาให้คำชี้แนะในการทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ ได้รับการสนับสนุนข้อมูลเป็นอย่างดีจากบุคลากรขององค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (ส.ส.ท.) ที่มี คุณสมชัย สุวรรณบรรณ เป็นผู้อำนวยการ คุณกนกพร ประสิทธิผล รักษาการผู้อำนวยการโครงการสื่อดิจิทัล และเจ้าหน้าที่ของสถานีวิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์ รวม 14 ท่าน ที่สละเวลาอันมาค่าในการให้ข้อมูลครั้งนี้ ขอขอบคุณ อ.อริน เจียรจันทรพงศ์ ที่ให้คำปรึกษาด้านการเรียน พี่ฟาง วชิรญาณ์ เจริญทรัพย์ รุ่นพี่ปริญญาโท ปี 53 และ พี่ก๊วง ชลาลัย พงษ์ศิริ เลขานุการสาขานิเทศศาสตร์ ทำหน้าที่พี่เลี้ยงทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้เสร็จได้ทันเวลา และน้ำใจไม่ตรีจากเพื่อนร่วมรุ่นปี 54 มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต เช่น ณิชฐวดี พูลอำไภย์ (พีนัท) กนกอร ปราสาทกลาง (สาว) และปวีณา ครุฑธาพันธ์ (เก้) ฯลฯ

สุดท้ายบุคคลที่ต้องเอ่ยถึงเป็นอย่างยิ่ง คือ คุณพ่อสมนึก และคุณแม่ชนพร รวมทั้งครอบครัว วิริยะ ตั้จจะจิตร ซึ่งเป็นกำลังใจในการดำเนินชีวิตและคุณอิทธิพันธ์ บัวทอง รองผู้อำนวยการฝ่ายข่าวสถานีโทรทัศน์ TNN24 ที่ให้คำปรึกษาและสนับสนุนการเรียนปริญญาโทของผู้วิจัยมาโดยตลอด

วิริยะบุษ วิริยะ ตั้จจะจิตร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๖
กิตติกรรมประกาศ.....	๗
สารบัญตาราง.....	๘
สารบัญภาพ.....	๘
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 ปัญหานำวิจัย.....	9
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	9
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	9
1.5 นิยามศัพท์.....	10
1.6 ประโยชน์คาดว่าจะได้รับ.....	11
2. แนวคิด ทฤษฎี และวิจัยงานที่เกี่ยวข้อง.....	12
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานองค์กรสื่อมวลชน.....	12
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับข่าวและการบริหารงานข่าว.....	16
2.3 ทฤษฎีการกำหนดวาระข่าวสาร.....	41
2.4 แนวคิดเรื่ององค์กรสื่อสารมวลชนด้านการกระจายเสียงเพื่อบริการสาธารณะ.....	47
2.5 แนวคิดเกี่ยวกับสื่อสมัยใหม่.....	51
2.6 ทฤษฎีโครงสร้างหน้าที่ของสื่อมวลชน.....	65
2.7 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	78
3. ระเบียบวิธีวิจัย.....	98
3.1 แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา.....	98
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	99
3.3 เครื่องมือในการเก็บข้อมูล.....	100
3.4 วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล.....	104

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	105
3.6 การนำเสนอผลการศึกษา.....	105
4. ผลการวิจัย.....	107
4.1 ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานข่าววิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์และนำไปสู่ การปรับปรุงแก้ไขเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้พลเมือง.....	109
4.2 โครงสร้างและหน้าที่ในการบริหารจัดการข่าววิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์.....	128
4.3 การกำหนดควาระข่าวสารของสถานีวิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์.....	139
5. สรุปผลการศึกษา.....	152
5.1 สรุปผลการศึกษา.....	152
5.2 อภิปรายผล.....	161
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	164
5.4 ข้อจำกัดในงานวิจัย.....	165
5.5 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต.....	165
บรรณานุกรม.....	166
ภาคผนวก.....	171
ประวัติผู้เขียน.....	174

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.1 เป้าหมายในการดำเนินงานของสถานีวิทยุ-โทรทัศน์เพื่อให้เกิดประโยชน์สาธารณะ.....	2
2.1 แนวทางการนำเสนอเนื้อหาผ่านสื่อและความรับผิดชอบตามจรรยาบรรณวิชาชีพ.....	35
2.2 แนวทางการจัดผังรายการของสถานีวิทยุที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง.....	39
2.3 แผนจัดทำข่าวและรายการสื่อวิทยุ.....	92
2.4 แผนจัดทำข่าวและรายการสื่อมัลติมีเดีย.....	93
2.5 การประเมินผลงานตามตัวชี้วัดผลลัพธ์.....	94
4.1 ตัวอย่างประเด็นข่าวต้นชั่วโมงวิทยุไทยพีบีเอสออนไลน์ ช่วงเดือนตุลาคม-พฤศจิกายน ปี 2555.....	142
4.2 ภาพรวมประเด็นข่าวรายการเกาะติดทิศทางข่าว เดือนตุลาคม-พฤศจิกายน 2555.....	145
4.3 ตัวอย่างประเด็นข่าวรายการเกาะติดทิศทางข่าว วันที่ 1 ตุลาคม-และ 31 ตุลาคม ปี 2555.....	146
4.4 ตัวอย่างประเด็นข่าวรายการวาระเมืองไทย ช่วงเดือน ตุลาคม-พฤศจิกายน 2555.....	147
4.5 ตัวอย่างประเด็นข่าวรายการเสียงพลเมือง ช่วงเดือนตุลาคมปี 2555.....	148
4.6 ตัวอย่างประเด็นข่าวรายการ Sport Time เดือนตุลาคม-พฤศจิกายน 2555.....	149
4.7 ตัวอย่างประเด็นข่าวรายการหน้าต่างโลก ช่วงเดือนตุลาคมปี 2555.....	150
4.8 ตัวอย่างประเด็นข่าวรายการ ASEAN UPDATE ช่วงเดือนตุลาคม - พฤศจิกายน ปี 2555.....	151

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1	5
1.2	6
1.3	7
2.1	13
2.2	18
2.3	25
2.4	28
2.5	30
2.6	32
2.7	43
2.8	44
2.9	55
2.10	68
2.11	68
2.12	69
4.1	128
4.2	132
4.3	133
4.4	134
4.5	135
4.6	136
4.7	138
4.8	141